

—Renuncio generosamente a la mano de doña Leonor.

LA benemèrita «Lliga del Bon mot» acaba de publicar un interessant opúscol, que deuria llegir tots els que tenen la costum d'usar paraules de gust duptós i de proferir horribles blasfèmies.

Es trist confessar-ho; el poble català, és el poble més mal parlat de la terra.

Tant que estimem la llengua catalana, tant que'ns esforcem per a honorar-la degudament, i tant poc que'ns preocupa bandejar totes les paraules que la degraden i envileixen. Ens enfadem quan ens diuen que'l català és ordinari, i sembla que tots procurem que efectivament ho sia. Un foraster que desconegui la nostra parla, que no hagi llegit cap llibre català, i hagi de emetre judici per la manera grollera que'ns expresseu, segurament no li prodigarà cap elogi i parlarà despectivament de ella.

No volem significar amb lo dit, que hem d'imitar a certs pobles d'Espanya, que tenen la mania de fer frases i d'usar paraules buïdes que repugnen an els que són partidaris de la sobrietat i la concisió.

Però hauríem, amics meus, de parlar més bellament i esforçar-nos en desterrar de la nostra llengua totes les paraules que la estrañen i enlletgeixen.

La majoria dels catalans tenim un lèxic molt limitat, i usem sempre de les mateixes paraules per exterioritzar els nostres pensaments. Fem massa abús dels *dallonses* i *ls daïxoneses* i especialment del verb *fer*.

Direm per exemple: *fa* calor; aquesta flor *fa* olor; *fa* bonic; *fa* un article; *fa* un dibuix; *fa* un discurs, etc. I no podríem usar altres paraules que donguessin una idea més clara de lo que'ns proposem demostrar o expressar?

Però aquets defectes serien perdonables, si ademés de parlar pobrement, no uséssim paraules baixes i repugnants. I tan hermosa que és la paraula!.. Si abans de parlar penséssim que la paraula, com diu l'exim Maragall, és la cosa més maravillosa d'aquest món perquè en ella s'abracen i's confonen tota la maravel·la corporal i tota la maravel·la espiritual de la naturalesa, els nostres llavis no pronunciarien ni una sola paraula que no hagués nascut, com també diu en Maragall, en una llum d'inspiració.

Fem tan abús de la paraula, parlem tan inútilment, que pronunciem les paraules sense meravellar-nos. I voleu un misteri més gran que la paraula!.. I pensar que són tants i tants els que'n fan mal ús, i no'ls encisa i corprén la seva grandesa!..

El nostre poble parla malament, blasfema, renega, diu paraules irreverentes, però les diu

inconscientment, desconeixent a voltes la seva significació.

Jo sempre he sentit una pietat i commiseració per als nostres pobres obrers, que parlen tan grollerament. Perquè dieu-me: qui s'ha preocupat de educar-los? Ho han fet els partits de extrema esquerra que s'han ensenyoritzats de les seves consciències i 'ls porten per camins de radicalisme i violència?

Els falsos redemptors del poble, han explotat ignominiosament la seva incultura, i no han sapigut esmenar els seus vicis.

El poble té un concepte equivocat de la democràcia, i creu que per ésser bon demòcrata s'ha de recurrir a la irreverència i a la blasfèmia. Si triomfés la democràcia, tal com la entenen els radicals, triomfaria la lletgesa i la barbarie. No són descendents dels ciutadans de la antiga Grècia, sinó dels barbres que saquejaren el Capitoli.

Quan un gran esperit, com en Maragall, ha fustigat durament la blasfèmia, homes que passen per cultes s'han atrevit a fer publicament la seva apologia. Tots recordem que quan el nostre gran poeta, dirigí una alocució, en nom de la «Lliga del Bon mot», a totes les associacions polítiques, socials, científiques, religioses, recreatives, etc., etc. de Catalunya, explicant la significació de la mateixa, i fent constar que, ja fa temps que tot bon català s'ha de avergonyir d'ésser-ho no més per una cosa: perquè la seva llengua sembla l'hostal de la mala paraula; sembla feta expressa per a dir baixeses, i la seva força expressiva es manifesta principalment pel renecl i la torpesa; foren molts els que no estigueren d'acord amb les apreciacions de l'il·lustre Maragall. Fins hi hagué un eminent escriptor, que s'atrevis a dir que la blasfèmia tenia certa grandiositat que no la feia repugnant. Com voleu, doncs, que el poble parli bellament, si'ls seus concellers li diuen que desobeïxi la veu dels homes cultes que voldrien deslliurar-lo de la esclavitut de la blasfèmia?

Com voleu que'ls obrers s'esforcin en parlar bé, si estan creguts que'ls que no diuen paraules baixes i repugnants, son-gent *reaccionaria*? mes ai! que no són no més els obrers els que parlen malament!.. Són molts els catalans que's consideren cultes, i ocupen alts llocs socials, i parlen d'una fàisó tan grollera que's posen al nivell de la gent més inculta i baixa. Coneixem un autor dramàtic català, que si en les obres hi intercalés totes les paraules que'ls seus llavis pronunciaven, no hi hauria cap persona educada que s'atrevis a veure-les representar.

L'obrer, com hem dit abans, a voltes no és responsable dels seus actes, perquè no té prou cultura per a comprendre que obra malament, però l'home que sab lo que diu i s'expressa grollerament, profanant així la santetat de la paraula, mereixeria que hagués nascut mut. És intolerable que parlin malament, els que venen obligats a parlar bé i a donar bon exem-

ple al poble. Per dignitat, per patriotisme, i per decència, hem d'esforçar-nos tots en parlar-lo més bellament possible. Hem de bandejar totes les paraules que enlletgeixen el nostre idioma, contribuint tots a la seva depuració.

Si continuem pel mateix camí, estraient i envilint la dolça llengua catalana; si persistim parlant com els homes vulgars i materials; si seguim barrejant en les nostres converses paraules repugnants, no'ns estranyem que'ls

que desconeixen la nostra llengua la trobin desagradable.

Si'ls castellans parlessin tan malament com nosaltres, seríem els primers en censurar-los; doncs no trovem estrany que justament ens censurin.

Recordem-nos que la nostra llengua ha sigut parlada per reis de gloriosa niçaga, per nobles cavallers, per eminents homes de ciència i de lletres, i que és un mal català el que s'atreveix profanar-la.

CIVERETTA.

De cop i volta.

Ja diuen: *Per l'Ascensió, les cortines al balcó...*

Els que estem sota ferrat per viure amb comoditat; i, portant vida model, estem més aprop del cel, això de tenir balcó trobem fa massa senyó i, a més, no'n gastem per punt; perquè, vivint tant amunt, encara que sigués de preu la cortina ja no's veu; i, no veient-se, és igual que si no ho fos... natural! No més tenim finestretes per posar-hi cortinetes i quan les hem de rentà hi posem l'aixuga-mà.

L'Ascensió és una diada — pot dir-se — que és senyalada per anunciar la calor (encar que fassi frescor).

Tant si's vol, com si no's vol, hem de guardar-nos del sol encar que no'n tinguem ganes amb cortines o persianes... Que vol dir que és massa aviat? És costum... i s'ha acabat, qui no'n posa prova bé que cortines ell no té.

Per més que siguin *pamplines*, alegren, oi? les cortines. Al istiu, un balcó vist sense cortines, és trist. En carrer llarg o bé curt, si de cada balcó surt una cortina amb serrell o sense, sembla més bell més alegre, més cofoi; s'hi passa més a gust, oi?

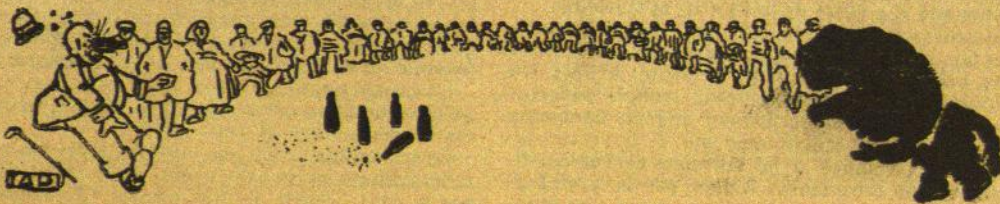
Amb les cortines, molts pisos surten de molts compromisos; perquè aixís els del davant no poden veure'l que fan, (siguent família decenta; no parlem de gent dolenta...) Com que la tafaerfa s'extén molt més cada dia! Amb la cortina posada, l'està a casa més agrada; un està amb més llibertat mig vestit, mig despullat...

I anant com vols dins de casa, ningú t'empeta la basa... No veuen si al menjadò hi teniu bufet o no; ni si menges costelletes o us atipeu de mongetes; ni si el llit està guarnit amb bànova o cobrellit.

Amb cortines els pisets fins resulten més grandets; no són tant encofornats com sent tancats i barrats; de manera que als istius els pisets no semblen nius; i entrant-hi l'aire o el vent són més higiènics talment, puix tots els microbis treu de l'aiguera i del correu...

Per totes — no cal dir quines — aqueixes raons, cortines ha de posar-ne tot bitxo, (qui'n tingui). Ja diu el *ditxo* molt antic: — *Per l'Ascensió les cortines al balcó.*

PEPET DEL CARRIL.

LA MANIA FERRERISTA

—Aon vas, noi?
—Fins al carrer Misserferrer.
—¡Visca Ferreecer!!

—Senyoret, aquí li duc l'ou ferrat.
—¡¡¡Visca Ferrer!!!

Caritat, altruisme, beneficència!

El Teatre Català està de crisi; ho comprenem. Hi podria haver un temps que interessés la ficció, avui no, avui no's fa res més que comedia en totes parts; perquè hem d'anar, doncs, al teatre?

D'aquestes comedies a l'aire lliure se n'ha representat a Barcelona, darrerament, una, de la que vaig a parlar-vos; jo crec, per això, que és una adaptació perquè conserva encara el títol en una llengua que no és nostra.

Es una obra de tèsis: Una dama sense entranyes, la Corrupció, ja disfregada amb mantons de Manila, ja manifestant-se amb tota sa impúdica nuesa, causa innombrables víctimes. Aquestes queden recloses unes vegades, d'altres mostren llurs misèries pels carrers i als ulls de tothom, però els seus germans són orbs i no hi volen veure. Però ve un moment que aquella dama sense entranyes s'adona dels seus sacrificats, desperta als seus germans, que esdevenen, tot d'una miseriosos, i el producte del sacrifici dels causants actius i passius de tantes víctimes s'és ofert als descendents d'aquestes, innocents reus, moltes vegades dels crims dels altres. Veus-aquí la tèsis.

Analitzem, ara, la significació d'aquesta tragicomèdia (amb més propietat pot aplicar-se aquí aquest calificatiu que en «Patria», del terrible Pous) anomenada «La fiesta de la Flor de la Caridad».

Barcelona està corrompuda des de les altes esferes fins als baixos fondos. Alguna plapa isolada brilla, però, en mig de tanta brutícia. A baix, les passions brutals; mirant enlaire, edificis enderrocats, però coberts hipòcritament amb els llamants colors de la beneficència, amb els de les vanes inclinacions cortisanes o bé coronats per un misticisme sensual o romàntic. A dins, per la gran buidor ressona una pianola i se sent xiular una tonada de cafè-concert. Oh! el pecat de l'escàndol!...

Causas d'aquesta degadació? Són molt com-

plexes. Les bones mamàs, però, no deixen d'amenestar als seus fills, aconsellant-los que no vagin als music-halls a veure tal o qual coupletista perquè diuen que és molt escandalosa! sense que això sigui obstacle per a que elles mateixes hi portin les filles quan la mateixa coupletista, tan escandalosa! canti en un teatre decent.

Però no'ls fem retret de les seves flaqueses; en el primer cas tenen tota la raó. El coupletisme i el gènerochiquisme (fórmules unamunistes) són dos factors importantíssims en el problema de la degradació social. Barcelona n'està empestada. Els obrers, per molts pocs cèntims, poden fruit d'aquest espectacle, protegit per gent, moltes vegades, de ateneu, de círcols literaris i fins religiosos.

Mes, a la degeneració de l'esperit segueix la del cos, i és aquesta tota la herència que al morir poden deixar a llurs fills.

Qu'ls socorrerà an aquests desgraciats? La nostra aristocràcia.

Còm? Home, per medi de *roperos*, juntes de dames, festes patriòtiques, de beneficència, sotscripcions en les que els donants corren pels diaris amb el nom i els dos cognoms, etc., etc. D'institucions d'aquestes en patim a dotzenes, però en mancava una altra: la organitzadora de «La fiesta de la Flor de la Caridad».

I ara ve lo que us deia al començament. Saben aquelles coblejadores, tan escandaloses! que deien les bones mamàs, aquelles típies lleugeres (de seny i de roba)? doncs es revesteixen d'altruisme i van d'una manera nova a exhibir-se, tot demanant caritat per les propies víctimes. Es clar que no totes les *postulantes* eren estrelles, però fins d'aquelles que no ho eren, quantes n'haguérem trobat que ho fessin d'un modo completament desinteressat?...

La nostra gent és frívola, quan la caritat vol que se li pagui d'una manera o altra. Quan menys un clavell per a posar al trau!

Si no hagués estat pel clavell, o per les senyorettes caritatives (ja està escrit, vaja, caritatives) o per la cara bonica de les artistes (diguem-les-hi, també, artistes), qui se n'haguera recordat dels pobres nens físics?

LA MANIA FERRERISTA

—La qüestió es no fer ré... ¡¡Visca En Ferreee...!!

—D'aon veniu?
—De ferrar el matxo.
—Heu dit ferrar...? ¡Viva Ferrer!

Ara comprenem perquè el nostre Temple, la superba creació d'En Gaudí brota tot just. Fins que s'organitzi una festa d'aquestes!

Però si ha d'ésser aixís, més val que us estalvieu la pesseta, senyors aristòcrates, senyors patriotes, senyors devots, senyors artistes.

I vosaltres, senyoretes, als peus de les quals me poso (em penso que's diu aixís) no tinguessiu pas la mala pensada d'organitzar per l'obra magna un festival d'aquestes!

Potser exigiríeu an en Gaudí que us posés les inicials en les valentes punxes del seu poema de pedra!

L'HEREU ESCAMPA.

L'EX-EMPERADOR

Té tot l'aire i l'aspecte d'un bastaix, arreu del cos li reboteix el greix, d'un enriquít burgés té tot el deix que amb la suor del pobre ompli el calaix.

Allà on se fica s'hi arma un daliabaix i predicant mai se li atura el bleix; i sos ullets rodons com ulls de peix vos miren rera els vidres de biaix.

No tot lo que's proposa li re'ix i si a voltes perdent se queda moix se troba més pansit que un vell marduix.

L'orgull per tot arreu se li sobrix ¿no sabeu qui és aquet, lectors? ¡ai coix! crec que'l coneixeu tots, és en Lerroux.

CUCA-LLUM

Quan jovenet vestia de parrac plens d'esquinsos i sets, calces i gec, i ara el veureu anar a cada tèc vestint corbata blanca, guants i frac.

Té un posat d'un noiет manyac, manyac i sembla un capellà per barba mec, i té una exposició en el pap jo crec i de projectes en dú plé un bon sac.

Tot fent d'electricista s'és fet ric i si és calvo en el cap hi dú com floc una bombeta que li dona lluc.

Aquest és lectors meus el *senyor* Pich actual *Batlle esquiroi* del nostre lloc. Dir-vos més d'ell en un sonet no puc.

CABALER.

* * *

Aplec de la Sardana

Per a ésser estrenades a n'aquesta patriòtica festa, que ha de tenir lloc a Vallvidrera el diumenge día 7 de juny, ha rebut la Comissió Executiva les següents sardanes escrites per al acte: «Serenata» Morera, «Foc-Follet» Pujol, «Princeseta Bruna» Font, «Cap al Aplec» Lleonsí, «Devallant del Aplec» Serra i «Rafela» Quintana. Ademés i com de costum en altres anys, serà executada en la festa del matí, la bella sardana del mestre Guiteras «L'Aplec de la sardana» primera composició escrita expressament per a la festa de la nostra dansa.

En la festa de la nit, que tindrà lloc al Teatre del Bosc, representant-se la forta tragedia d'Angel Guimerà «L'Anima morta», s'hi estrenarà una sardana que'l mestre Morera ha escrit amb el retol de «Ells i nosaltres» i per els qui coneixen l'altíssim ambient patriòtic de «Catalonia» és això una bella esperança de que sentirem aquella musica del gran

mestre que sab posar en revolta els nostres sentiments.

La festa del Aplec, aquesta festa cada any més nostra, cada any amb nova sava i amb nou dalit, s'està preparant rica i plena.

Les més importants entitats de Barcelona hi assistiran amb banderaçada i les més altes personalitats han promès fer-hi acte de presència.

Dintre de poc se farà públic el programa definitiu, que naturalment, no se sortirà de lo típic dels nostres Aplecs. En ell entre altres elements hi figuraran l'«Orfeó de Sans» i l'Esbart Folk-lore «Catalunya».

Sobre la pornografia

Els trajos de moda

En Pol, l'eminent cronista de *La Veu de Catalunya*, sens dubte el millor de Catalunya, en un brillant article en el susdit diari parlà de «La moda

d'ara» i adreçant-se a les nostres senyores i senyoretes els hi diu no sé quantes coses sobre'ls indecents *trajos de moda* que són, segons ell, *un atentat a Deu i un escarni a la raça*.

En Pol s'ha avançat al meu desig. Ja feia temps que volia parlar d'això als nostres llegidors, fent-los-hi veure la necessitat imminent d'influir en l'ànim de les seves esposes, filles i germanes perquè suprimissin en absolut l'ús dels *trajos de moda* importats de països on la immoralitat està a l'ordre del dia, on les costums estan a un baix nivell, on la més elemental moralitat és escarnida i vilipendiada.

No's comprèn, no's pot concebir com una dama o damisela que estimi la seva honorabilitat passegi per nostres carrers i passeigs el seu còs dins d'un trajo que, apart d'ésser antiestètic, pot fer posar en dubte la seva honorabilitat.

Les nostres dones (i consti que al dir això parlem en general) han perdut — com vulgarment es diu — l'oremus en qüestió de vestir. Han acceptat totes aquelles modes que tendeixen a atraure les mirades lúbriques dels homes impurs sense tenir en compte que les primeres dones que les hau passejades per la nostra ciutat, la major part de les vegades no pertanyen a cap categoria honorable, sinó molt al contrari, són flors de vici, que fadigades d'arrocegar-se pels països que les vegeren

nàixer han vingut a cercar en nostre sol lo que'l seu els hi negava.

Dies enrera em passejava per la Rambla. Era al cap tard, ço és, quan la nostra via barcelonina's troba més concorreguda.

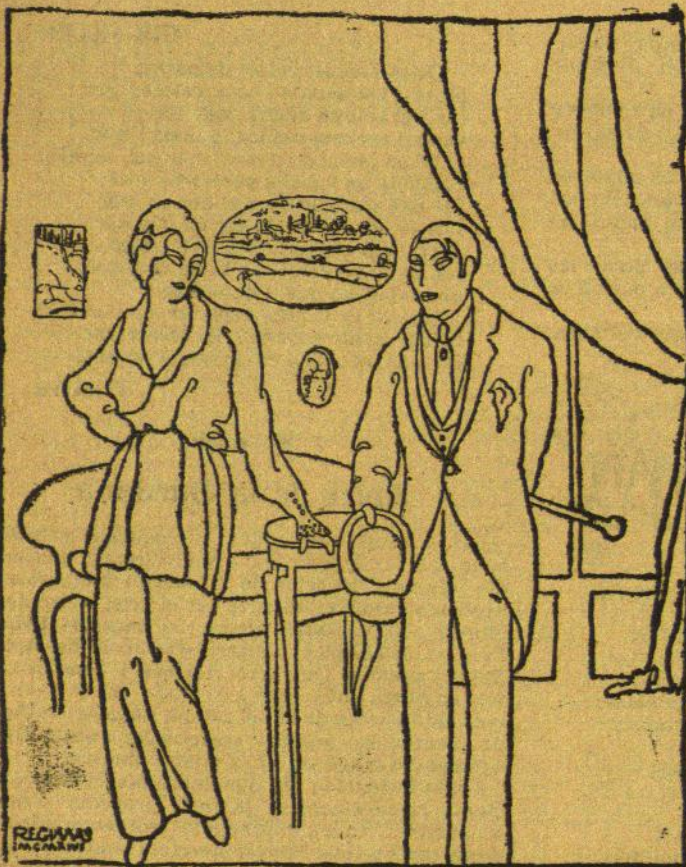
Passava una senyora amb la seva filla habillada a la moda. Venien un joves rient i bagejant. A l'ésser al costat de la noia, li digueren quelcom, i un, sens dubte el més atrevit d'entre ells, es permeté groglerament propassar-se d'obra i naturalment (dic naturalment perquè es tractava d'una noia decenta amb tots els *ets i uts*) la noia s'exaltà i la mare a l'enterar-se'n també, i'l jove fou increpat pel seu atreviment i's formà un gran rotlo que contemplava, àvida d'impressions, el nou espectacle. Però veus-aquí que quan tothom es creia que'l jove imprudent es retiraria confessant la seva culpa, aquest es redreçà i adreçant-se a la mare de la ofesa i cridant, perquè a més d'ella els sentíssin els altres, li digué poc més, poc menys:

—Senyora; si el trajo de la seva filla no hagués donat lloc a dubtes, jo hauria pogut distingir i no m'hauria equivocat.

El jove, naturalment, era un indecent; però la noia pagà ben car el seu desig insà de voler anar vestida a la moda.

I ara, amics llegidors, digueu-me si En Pol té o no raó i si'n tinc jo al dir-vos que procureu en bé de la raça que les vostres esposes, filles, germanes, i conegudes desterrin per sempre l'ús d'aquests trajos indecents fills de *la moda d'ara*.

SEGIFRET.

—Permetim que li digui; no puc pendre part a una festa ont hi intervenen coupletistes.

—Però no veu que recaudaran diners pels pobres...

—Es veritat!... La caritat ho purifica tot!...

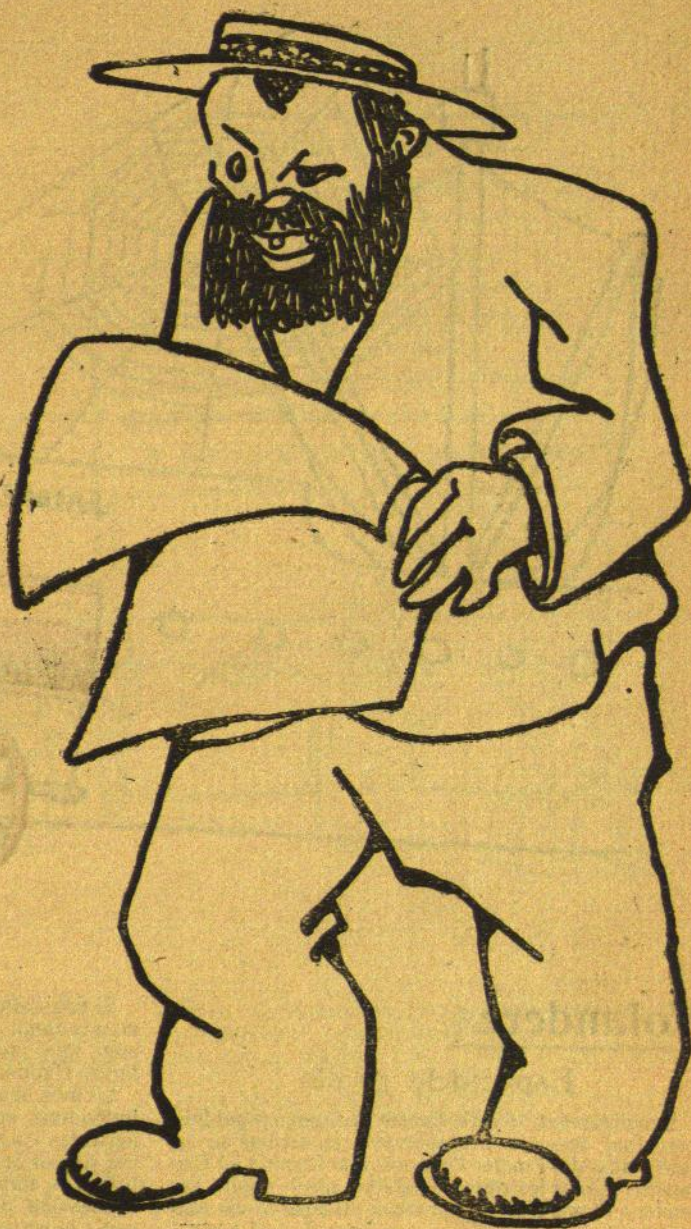
Amb motiu d'haver passat a millor vida la mare (a. C. s.) de l'eminent català En Joaquim Cabot, el primer padrí de l'«Orfeó Català», L'HEREU l'acompanya en llur greu dolor, desitjant que nostre sincer condol siga un lenitiu al sentiment que l'afligeix.

REGIDORENQUES

Segura, Segura;
a tu ¿qui t'atura
si a fondrer et poses?
¿què són per tu, noses,
tractant de metalls?
Val més la botiga
que't tanca i abriga
que tots els treballs,

Allà al Consistori
tot crits i desori
¿t'hi trobes prou be?
tu regionalista,
sabut metalista,
valent i seré,
¿no t'omplen la testa
les veus de tempesta
que torben ta pau?
¿no't plau molt més, ara,
que tanta gatzara,
la suor que t'amara
quan fas una clau?

PEP DE L'OLI.

—Està en vaga la marina ¿qué farà, doncs, l'Utor?

Epígrames

El pintor Josep Cacaia,
que's vanta de gran artista,
emblanquinava una escala
del carrer de Bonavista.

Veu baixar al senyor Endrapes,
que és l'amo, i li diu:—Senyor,
li donaré dues capes
i aixís anirà millor.—

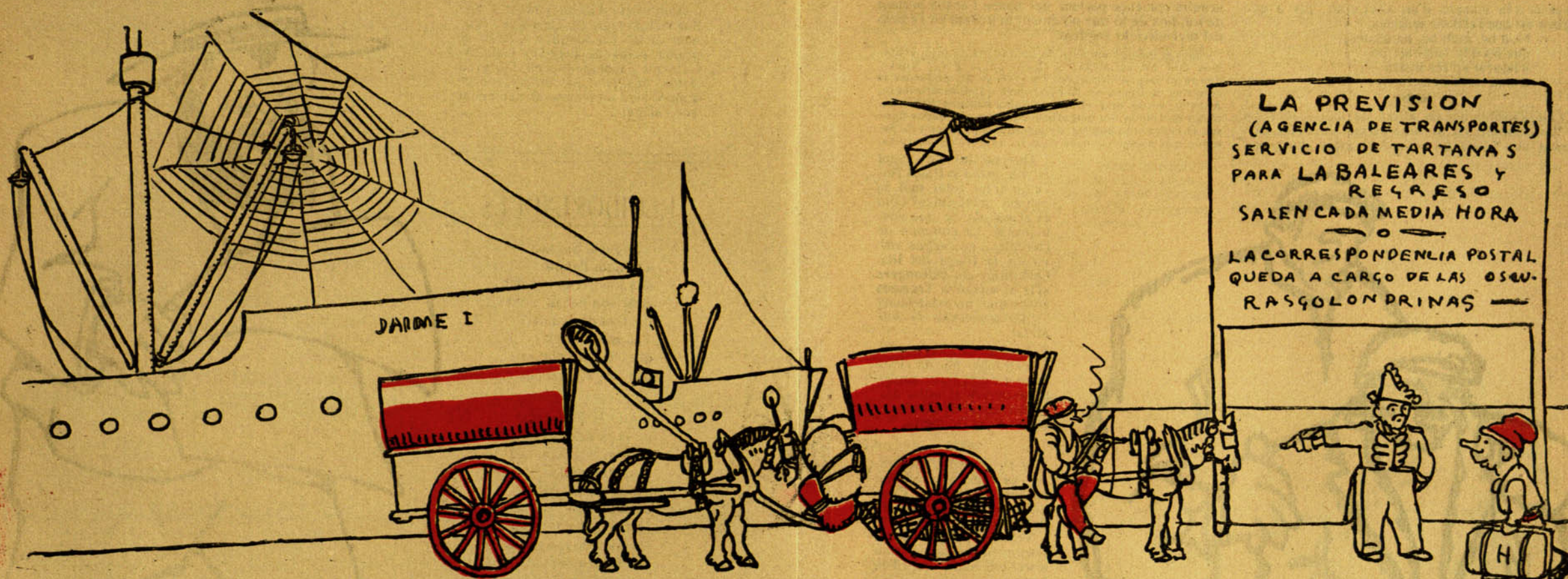
I en aquest precís instant
pel davant passa un ceguet
i's sent que diu tot baixant:
—Jo cap, i em pelo de fret!—

JOAN TOMÁS,

El senyor Jaume Reguant
que és amo d'un restaurant
deia ahir tot cap-ficat
que ans d'un mes l'haurà tancat.
—I ¿per què?—li preguntà
tot seguit el seu germà.
—Veuràs, noi—contestà'l pobre
és que m'hi moro de fam
perquè tot el menjà'm sobre.

FRET.

El ministre.—Como puede ver, Hereu, he tomado mis precauciones.

Volanderes

Espectacle gratis

Decididament, lo més divertit are com are pel bon barceloní desvagat i campetxano, és arribar-se un rato cada dia i matar l'estona, a la Rambla de Canaletes mirant les obres d'asfaltat que'l nostre benemèrit Ajuntament fa construir en aquella via tant popular.

Es un espectacle d'allò més capritxós; un s'hi encanta i no s'en mouria d'en tot el dia; allò talment està convertit en una Riera de Magoria, o en un troç de fabricació de càn Busquets i Fradera.

I és que la delectació i el goig espiritual del bon espectador, no està en les obres de reparació, sinó en la manera amb que's fan aquestes obres; puix allò és art, i art veritable, d'artista ignorat si voleu, però no per xò menys sabi i honorífic.

Es un troç de paisatge—I si's vol, tot un paisatge enter—de colors i activitat, de febre i exotisme.

Carros que transporten material interceptant a tort i a dret; munts de fustes i cabaços a manera de bastides primitives o enginyoses barricades; pales, ganxos, botes, banderes, emposticats i ferramenta, com si fos fet a posta per a donar idea de l'implacable febre que s'ha apoderat del nostre Municipi en prò del modern capgirament a que han sotmès Barcelona.

Si fins l'altre dia un viatjant anglès, de pas en nostra ciutat, va preguntar meravellat, si és que amb tals obres començaven ja les primícies de la futura Exposició Internacional...

Lo més sensible de tot és veure aquells pobres individus encarregats d'aitals obres, que com a perfectes empleats municipals, tenen totes les traces de portar-ho a cap lo més tard possible. Són brigades naturals, brigades de naixença; com si diguéssim, propis per l'ofici, estilistes consumats, que s'hi gronxen amb la feina, i així, sornaguers i fent l'orni, fan més duradera la magna visió arquitectònica que amb l'ajuda dels segles portaran a cap. I que no és poca la bella vista que ofereixen en plena urb ciutadana. Als dematins, amb les rengleres de gabies dels aucellistes sempiterns—altre visió truculenta que és una barbaritat d'atractiva i privilegiada—s'hi pot fruir ademés, de les rítmiques cadenciositats dels aucells engabiats que deixen gosar *gratis et amore* d'un troç de concert cotidià com si's fos en plena Naturalesa. Per xò és que ja tant d'hora hi compareixin tants badocs, joves i vells, que mai porten pressa, i que sempre en tenen una per dir i contemplant pas a pas els treballs de reparació; s'esforcen en fer l'intel·ligent, traçant plans i comentant ordres amb el company per fer-los suposar que alternen amb un Gaudí o un Puig i Cadafalch de l'avenir. Alguns n'hi hem vist que fins s'hi porten l'esmorzar i una cadireta coixa per a millor comoditat de ses distraccions.

Les dides i mainaderes ja han començat a deser-

tar de la Plaça de Catalunya i totes fan cap a la Rambla de Canaletes perquè s'entreguin els menuts, i elles puguin més reposadament festejar i fer-se pessigolles amb els *caloius* respectius que també hi compareixen com s'hi anessen convidats a festa major.

Es deliciós en bona fè. No més falta que arribi alguna altra caravana de turistes per a que pugui el nostre Ajuntament acompanyar-los pomposament a admirar les obres d'asfaltat com a nova atracció despampanant. Que ho és de veres, per vida dels sanys. No més hi ha que ser allà quan aboquen uns quants sacs de ciment o guix i comencen a espolsar-los fortament, entre galledes d'aigua i paletades de sorra; us assegurem que tombareu la cantonada fets uns Adonis galants o uns dandys ben fastuosos.

Ens han assegurat que'ls bars i hotels d'aquell troç de Rambla s'han dirigit al Municipi agraint-li la durada d'aquelles obres, puix en això atribueixen la gran aflluència de clients que omplen cada dia els bars i hotels... de bastant troç apartats de aquestes ditxoses obres.

Som o no som. Barcelona té fama de divertida, i és per xò que sovint s'organitzen espectacles gratuïts per a que'ls ciutadans passin la vida lo més tranquil·la possible.

Però, molt ens temem que's compliqui la diversió i tingue un acte adicional are que s'apropen les vagances estudiantils. Tots sabem lo molt aficionats que són els nostres estudiants a les bullangues i manifestacions; i a veure si qualsevol dia amb mo-

tiu d'unes no concedides vagacions, exterioritzen la seva disconformitat, armant una serracina en plena Rambla: i entre palets de riera, aixades i galletes, surten els foners de l'antiguitat distribuint-se la feina de divertir al públic.

Seria un espectacle a quin el nostre Ajuntament no creieu pas que concedís subvencions.

AMALI BERNAL.

Els simpàtics nois i noies de Barcelona han endressat al senyor Alcalde per medi de l'encar més simpàtic setmanari *En Patufet* un atent manifest demanant-li la reposició del «Avi» del Park, obrint una subscripció per a ajudar a pagar un nou elefant, puix diuen que no poden estar sense «Avi».

Ara, si fos *Avia* ja sé de molts que'n protestarien, puix per rés la necessiten. *Exempli gratia*, els de la societat d'elogis mutus.

Els noiets prometen trencar la guardiola per a

cooperar a la compra d'un «Avi nou», per a que puguem dir que l'elefant serà seu.

Molt bé, molt bé, patufistes,
que no n'hi falti cap, no,
a figurar en les llistes
d'eixa nova sotscripció.

El *Dia Gráfico* que en forma de diari patim els barcelonins, en la seva secció de *Ecos*, que sembla una visita de senyores cursis, puix que

sempre comença parlant del temps i acaba parlant de tot, fins de lo que no entén, hi trovem en l'edició del divendres lo següent:

«Bajo el mágico encanto de una noche de luna visitamos con un extranjero el rincón de la Plaza Nueva, donde se yergue altiva como un recuerdo poderosa la columna de Hércules. El extranjero quedóse admirado. Años hace que está en Barcelona y nadie le habla hablado de rincón tan magnífico. Rincón que evoca figuras de reyes y de monjes, de sacerdotes paganos y de palomas que hacen su nido en la techumbre del templo.»

Que no ho sab, sant cristià, que a la Plaça Nova no hi ha estat mai la columna d'Hèrcules? I ont és el temple de que vos té parla? La columna de Hèrcules, se yergue altiva en la Plaça del Rei. Què diran els estrangers si'ls hi ensenya l'ecoista coses que no existeixen?

¡Así se escribe la historia!

Si fa aixís de cicerone a l'extranger que'ns visita quan acompanyi un anglès li ensenyarà al millor d'a el monument de Colón al Pla de la Boqueria.

El *Progreso* s'escarras a criticant a tothom, perquè diu que al Congrés no més fan oposició de comedia.

Ver-aquí perquè encare retrunyien els espais amb el terril·líssim discurs d'en Lerroux.

I el d'en Peret, perquè mireu que aquet parell d'homes han parlat allí fins pels colzes.

L'Alomar i en Martí i Julià ja ho deien que eren dos trunfos.

Millor haurien dit dos trumfas.

Que posat en femení em sembla que fa més fi.

Cada vegada que passo per la Plaça de Catalunya, pel costat del carrer de Fontanella, tinc un susto.

I m'estimo més tenir-lo are, per a no haver-lo de tenir quan en Pich ens hagi deixat arreglada l'ampliació del carrer.

I és allò, com que cadascú es recorda dels seus, l'alcalde accidental s'ha recordat no més de les comoditats dels animals i autos que han de tranzitar per allí.

I als pobres vianants que'ls parteixi un llamp.

Joan
XIV

— Ja que no podem menjar, sabs que podem fer, posem-nos *esquirols* i així morirem santament.

Perque escolti, senyor Pich, o sia *Cuca-llum*, ja seria hora de que's bellugués menys i fes feina més positiva que la d'empedrar un carrer per a que l'hagin de desempedrar de nou en nou, aixís que estigui llest, per fer el canvi de les vies.

I aquest joc de fa i desfa em resulta tan bonic que l'hauem de nomenar amb el nom de joc de'n Pich.

Perquè la veritat és que si no's pensa seriament amb la desviació dels tramvies de tota la plaça i especialment al carrer de Fontanella, allí té d'haver-hi una carniceria que ni la de Mukden, a la guerra japonesa, o la de Kirkilise a la balkànica.

Perque an els barcelonins que tindran de passejar-hi milló els fora sè a Scutari en temps dels montenegrins.

Es precis que nostre Municipi es convenci de que hi ha coses que no tenen espera, i que és un bon xic fastigós sentir sempre la mateixa cantarella de que hem de fer lo que fan a París o a Berlín o a Londres.

Ja és hora de que deixem d'anar a quia, com un estudiant desaplicat, i ens posem a fer coses propies.

I l'arreglo del trànzit rodat per les places de Catalunya i de l'Universitat és urgentíssim, i sembla mentida que al Consistori no s'hagi alçat encara una veu de tants sabís, que proposés siquera el nomenament d'una comissió per a estudiar-lo.

L'encreuament de tramvies, autos, cotxes i carros que hi ha pels quatre costats de la plaça de Catalunya és un absurde, comprensible no més en un país, aon la cosa pública no interessa a ningú.

I com si encara fóssim en els temps de la tracció animal, tots els tramvies tenen d'anar i tornar pel mateix carrer, i això si tots tenen d'anar Rambles avall.

Està bé que's tramvies de Ronda vagin i tornin pel mateix lloc, però jo no sé per quins set sous, al ser a la Plaça de Catalunya, han de deixar la Ronda per a anar per Pelai complicant el tràfec de aquell costat de Plaça.

Es hora ja de que's tramvies baxin per una mateixa direcció i pugin per un'altra de modo que la

gent no més hagi de vigilar un cantó quan traspassen un carrer.

D'aquet modo, pel carrer de Fontanella no més hi passarien els tramvies ascendents, perque els que baixen de Gracia podrien trencar per la Granvia a buscar la dreta de la Rambla, i als de Sarrià i Sant Gervasi no'ls deixaria aturar on fan ara, sino que'ls faria girar pel pas que are utilitzen els de Ronda i fer la parada entre Rambla i Plaça.

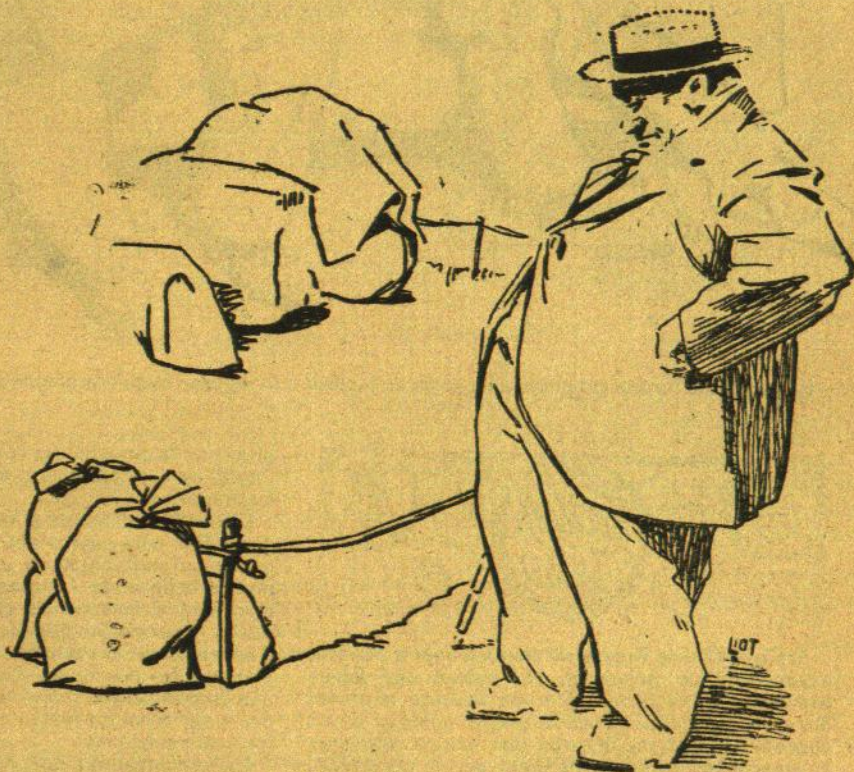
Recordo una disposició per l'istil a la «Piazza del Duomo», a Milàn, aon un no's té de moure per a pujar al tramvia que necessita.

Però és veritat que allí no disfruten d'un Pich com nosaltres.

I ja veureu

Com en Pich amb en Torner
qué es son àulic conseller,
s'entén conseller d'en Pich
no farà ni farà fer
res d'això de lo que us dic.

:010:

LES OBRES DE LA RAMBLA

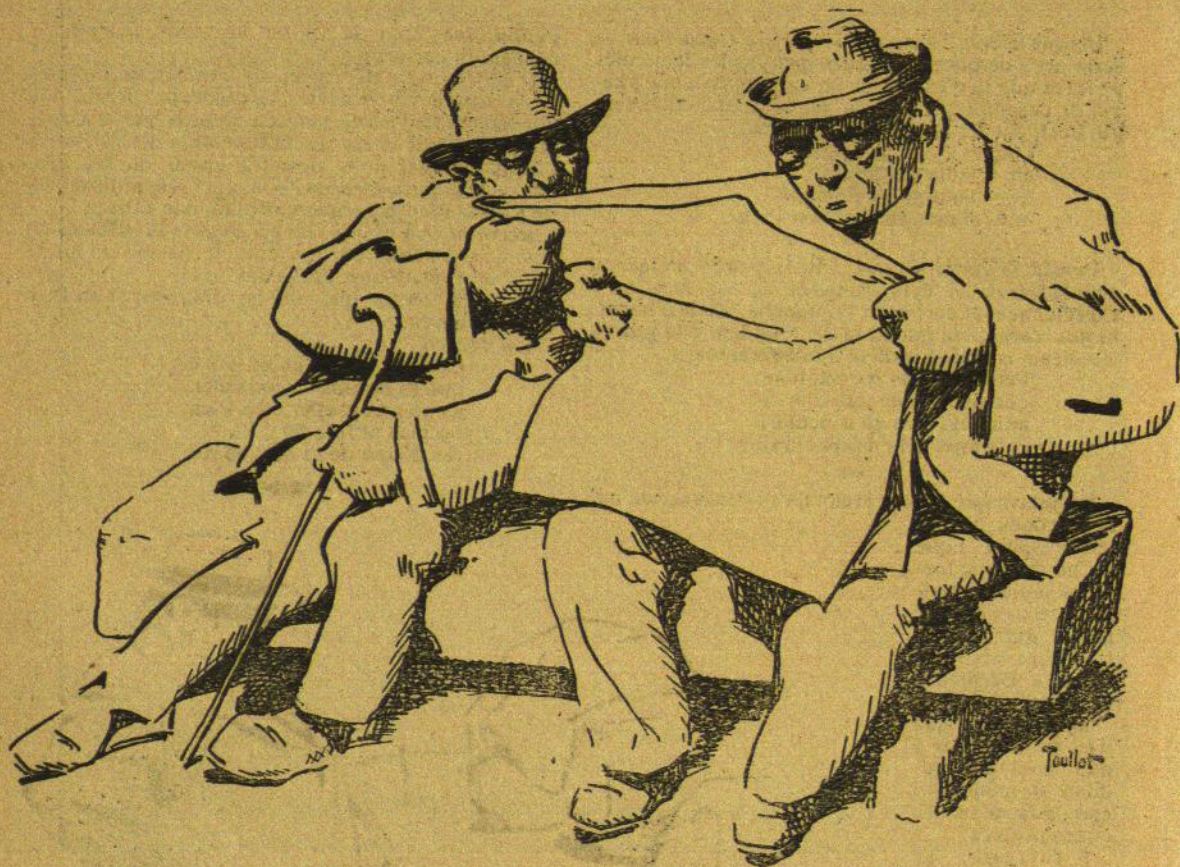
—Uns diuen que empleiaràn llosetes, altres asseguren que empleiaràn ciment!...
A mi em sembla que essent cosa de l'Ajuntament seràn *farugos*.

Pres més graciós que aquets demócrates que are s'estilen.

Al parlar el comte de Romanones, al Congrés, sobre la qüestió del Marroc, va fer notar que les baixes de les tropes franceses foren sols de Senegalencs.

«Però son homes» interrompé un diputat.

«Però son senegalencs» replicà un altre diputat.
Ja ho saben els africans;
segons els romanonencs,
els homes senegalencs
són homs que no són humans.

—El ministre d'Instrucció pública ha sortit de Madrid a inaugurar la quinta plaça de toros de Navacarnero.

Ara que l'Enric Borrás se disposa anar a Madrid, s'enrecorda de nosaltres. Ha passat una llarga temporada a Barcelona, i no ha dedicat ni un sol dia al teatre català. Hauria pogut aplegar a tots aquests desgraciats artistes que actüen en teatres de tercera categoria, i, obligats per la necessitat, representen obres embrutidores, formant, amb aquests elements dispersos, una excel·lent companyia catalana.

Però, ah!... qui pensa en aquell oblidat teatre que li ha donat un nom. I pensar que si En Borrás ha triomfat arreu del món, és, precisament, amb obres catalanes!... En Borrás és un actor genuïnament català, i s'imposarà sempre, mentres se concreti a encarnar personatges creats per autors de la seva raça, i se'l discutirà si pretén únicament adaptar-se a les costums d'altres pobles.

Hauria, doncs, de sentir un gran afecte pels nostres autors, doncs ells, amb les seves obres, li han esbossat el camí de la gloria.

Actualment treballa al teatre Tívoli, amb la companyia que actuava a Novetats, i, naturalment, re-

presenta en castellà. La companyia és molt dolenta, i no hi ha cap actor, llevat d'En Borrás, que sia acceptable.

El nostre teatre, per manca de patriotisme, es va decandint com una planta assedegada. Tots som patriotes i molt catalans, però no volem sacrificar-nos en benefici de Catalunya. Bé és veritat que la crisi que s'observa en el teatre català, també la pateix l'escena castellana, com ho demostra el fet d'haver-se de suspendre la representació de «La Malquerida» per manca d'espectadors, però això no deu consolar-nos, i devem fer tota mena d'esforços per a que torni a triomfar esplendorosament el nostre teatre nacional.

Es una vergonya que l'il·lustre Guimerà, no sapiga on fer representar les seves obres, i's veg obligat a recurrir a les companyies del Paralelo.

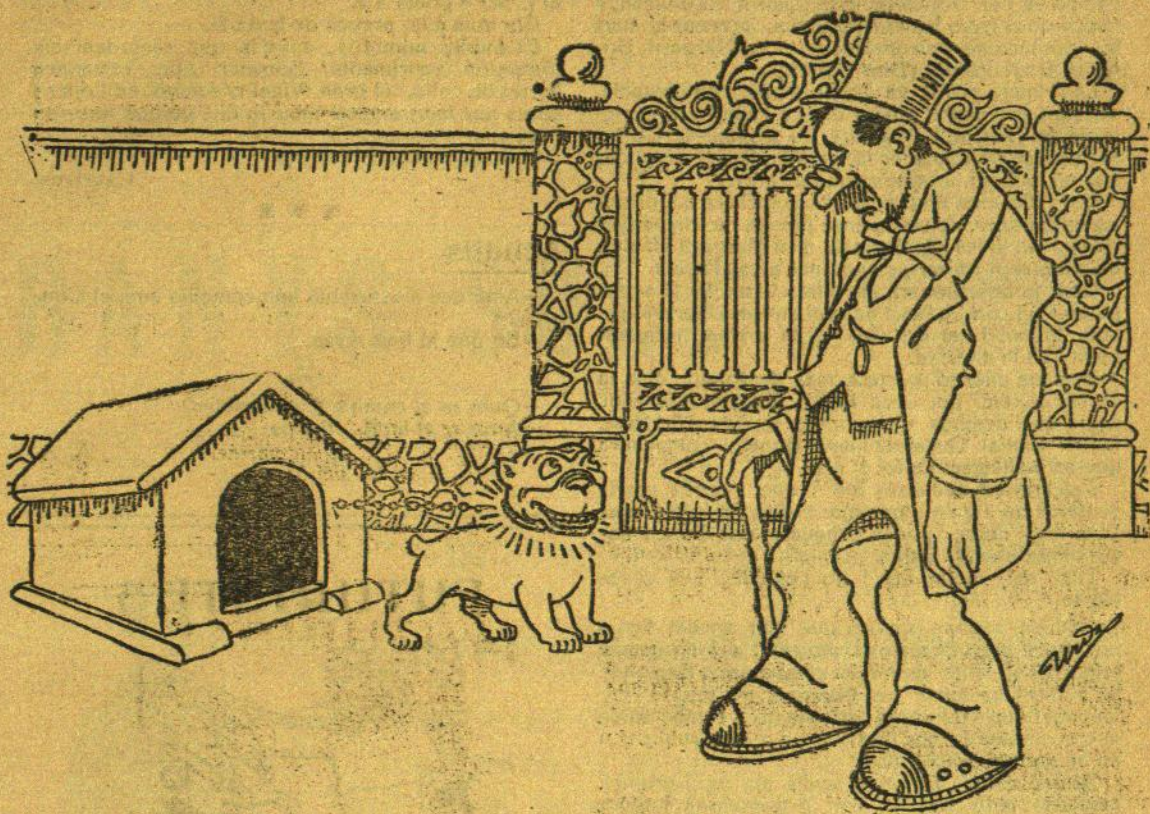
Els catalans som molt bons per a organitzar aparatosos homenatges, imponents manifestacions i campanyes violentes, però quan el sol s'ha post ja hem oblidat tot lo que'ns proposàvem realitzar durant el dia.

Si amb una hora es pogués edificar un teatre, no n'hi hauria cap a la terra, que's pogués comparar amb el nostre.

CANTACLAR.

* * *

La Sinfònica de Madrid, donarà tres grans concerts al Palau de la Música Catalana. Els nostres crítics provincians, novament, tornaran a fer cons-

—Ditxós de tu, que no tens de pagar lloguer!!

tar que'ls simpàtics músics madrilenys, han vingut amb el sant intent d'educar el nostre gust musical. Per lo que's veu, aquí ni hi ha músics; ni tenim gust. Nosaltres som grans admiradors de la Sinfònica de Madrid, i regoneixem que formen un conjunt notabilíssim, però no creiem que hi hagi cap necessitat de rebaixar lo nostre per enaltir lo dels altres. Tenim músics com En Nicolau, En Millet i En Lamote, que treballen i venen treballant des de fa molts anys, per educar el gust musical del nostre poble. Si no tenim una orquesta ben disciplinada és per manca de protecció, però no: per manca d'elements.

El Liceu ha tancat les seves portes, i si hem d'ésser sincers, hem de fer constar, que'l nostre públic no s'ha adonat que sien tancades. La temporada de primavera ha sigut un veritable fracàs. Veurem si quan s'inauguri la nova temporada, veurem arreconades les obres carrinclones del repertori italià.

Ventura que'l mestre Marçet, que afortunadament no té un cognom que acabi amb *ini*, i sab on té la mà dreta, hi donarà tres grans concerts, amb tota aquella simpàtica jovenalla de la Schola Orphedni-ca, que tan destrament dirigeix.

Els concerts són molt interessants. Se componen d'obres corals, obres instrumentals i obres vocals i instrumentals. Ademés de figurar-hi un enfilall de cançons catalanes ja conegudes, hi figuren una composició de Beethoven, per a cant i orquestra, que desconeixem; quatre cançons harmonitzades per la coneguda compositora Na Narcisa Freixas, una altra harmonitzada pel mestre Marçet, que, segons notícies, és molt hermosa, i «La Creació», de

Haydn, que és una obra plena de dificultats i de gran volada. Se donarà una audició íntegra de la «Missa Solemnis», de Beethoven, que, sens dubte, serà el *clou* dels concerts.

Ja hàviem tingut ocasió de conèixer el talent del mestre Marçet, i sabíem que tenia suficients aptituds per a dirigir obres d'empenta, però en la direcció d'aquests concerts, les ha demostrades plenament an els que encara les ignoraven, i ha lograt posar-se al costat dels mestres més distingits de la nostra terra

BEMOL.

TOT A 65

Tornem-hi que no ha estat res. Aiga!

Quasi estic convençut que enguany, el mes de Maig se sent anti-sportiu. Dos diumenges, dos, que'l sport fa papers mullats.

La pluja que en tant mal hora va recordar-se de caure, ens ha sospés una infinitat d'actes que han reduït un dia de gran bullici, en un d'aquells més morts. Tot ha quedat per a fer, o quasi tot; l'únic celebrat ha acabat sentint la influència del dia.

Tots sabeu que aviat se faràn les regatas inter

nacionals i que'l nostre *Real*, volia presentar dos equips de *vol*. Doncs bé. Sapigueu que'l diumenge tenien de correns les eliminatòries, prenent-hi part les tripulacions patronejades per en Margarit, Bonet (Carlets i Balat (*Don Camilo*)).

La primera prova va fer-se sense cap obstacle, arribant pel ordre abans dit, i a l'anar a fer la segona, en Ranzini i algú altre no trobant-se del tot bé, proposaren aplaçar-la, però en Bonet més tèrc que un baturro, en que's tenia de córrer.

Les reflexions no pogueren convèncer a l'infranzigent timoner, davant quines proves de companyerisme, les dues tripulacions d'en Margarit i Balat, determinaren retirar-se i no anar a cap regata.

Com és de suposar, els altres varen fer la segona prova i com és molt natural en totes curses que sols hi corri un de sol, varen arribar primers, guanyant la mateixa.

Aquesta qüestió portarà mar de fondo, dins la secció de rem, que crec tindrà arreglo, puix estic segur que després d'una nit de repòs i reflexions, haurà calmat l'estat de l'amic Bonet i compendrà que veritablement va fer el nen.

Celebraríem que aixís fos i que nostres representants no siguin altres que'ls d'en Margarit, que sens cap dubte, poden conquerir-nos lloers que no obtindrien els altres.

Tila, noi, molta tila i no t'enfadis. Les coses clares.

—Diuen, segons rumors que han arribat fins a nosaltres, que'l Barcelona, molestat pel telegrama rebut d'Irún amb motiu del campionat d'Espanya, ha portat l'assumpte als tribunals per injúria i calúnnia, contra'l firmant del mateix. També diuen que hi enrederan els diaris que'l varen publicar, i no sé quantes coses més.

Manoi, manoi. Ja havia sentit als *azul-granas*, empipats, però com are mai. A Barcelona tothom tremola.

Ens han dit que les cases de segurs, fa dos dies que no paren d'assegurar deportistes.

Les redaccions dels diaris, que sols han fet que copiar un telegrama, han demanat forces al governador en prevenció de lo que'ls pugui succeir.

En fi, que tot està en perspectives d'un conflicte més gros que la vaga marítima.

—L'amic Cañelles, té la ceva de constituir una societat d'atletismes. N'ha parlat ja dos vegades des del *Correo*, exposant la necessitat de crear-la.

Molt bé, jo també soc del mateix parer però també crec que no faràs res. Mira—dic—llegeix:

Un cop volien fer-ne una. Ja estava tot a punt de solfa. Sols faltava una reunió per a explicar els propòsits i quan anaren a trobar a un xicot molt popular en curses que sempre deia, que'l Club on perteneixia no'l protegía, va contestar que ell no'l deixava; i'ls altres ja volien camps cercats i pistes construïdes.

De totes maneres, aneu sempre avant i si voleu vos ajudaré—no a caure—però a que vos conveneu de que no hi ha fè.

Formeu un grop i que de mica en mica creixi i aixís ho fareu més ferm. Ai, amic Cañelles, quin concepte més infantívol en tens de tota aqueixa gent que fem sports.

—Vet-aquí que la secció de Belles Arts, del Centre Moral de S. Francisco de Paula, tenien anunciats una serie d'actes deportius, entre tir, foot-ball, bicicletes, atletisme, etc., i l'aigua els ha negat la primera jornada. Les festes prometen ésser importants de debó. En parlarem.

—Al Catalunya Sporting Club, han organitzat un torneig fut-bulero per a equip de set jugadors començant abans d'ahir a jugar, fent-ho els equips A

que guanyà al B per 5 goals a 1 i el D que guanyà al C per 4 goals a 2.

Els nois s'ho prenen de bona fè.

El públic nombros, entre'ls que recordem els *distingits* sportments Borouat, que estrenava barret de palla, el gran Vidal *el bueno*, en Lopez i altres que molt a pesar meu no dic, perquè tinc son i vui anar a dormir.

Fins a més veure. Mercès.

CARLITUS.

Acudits

—Amb que s'assembla una comedia amb el Congrés?

—En que hi han *actes*.

**

—Quin es el comble d'un mariner?

—Atracar al moll... del os

A. A.

FUTURISTES

DELS MUNICIPALS

—Estira, Pepa.

—Si que va fort això.

—Ja veuràs, amb tant de temps de fer el malalt hi ha més rovell, que en una dotzena d'ous.

—Que me'n dis d'aquest edifici?

—Oh! que serà molt hermós per a la *vellesa*.

CARTERIA

R. T., Sitges.—Rebut postal. Comp'ert encàrrec.
 P. S., Caldas.—Aumentat paquet. Envià diners.
 G. R., Sarrià.—V. escriturà be, però fassiu en broma.
 Lo que escrivu és massa seriò pel nostre setmanari.
 A. S., Reus.—Rebut dibuix. Va bé.
 S. B., Tossa.—Rebut carta i sagells. Anirà algun treball.
 R. T., Sitges.—Rebut paquet.

H. A., Mataró.—Rebut paquet.
 B. H., Melilla.—Rebut giro postal.
 R. R., Santa Cristina.—Pagat fi Març. Gracies a Deu home.
 T. F., La Garriga.—Rebut encàrrec.
 F. M., Pobla.—Enviat els dos números.
 M. C., Vich.—Anirà. Escrivui no més d'una cara les quartilles.

Imp. CATALONIA. — Passatge del Pont de la Parra, 6

BANY SÓLE Salmerón, 15
 Teléfono 7902

CASA BASTIDA

18 - Passeig de Gràcia - 18

SASTRERIA NORD AMERICANA

Nostre colossal augment de venda és produït per la gran rebaixa de preus

La casa garantitza vestir-lo amb la millor perfecció amb teles de gran chic i tall anglès, en trajes de 9'95, 19, 29 i 39 pessetes els més superiors

Continuen les grans rebaxes de preus en totes les seccions

Armillas fantasía. . .	des de 2'95	Corbates pala garn, tot seda.	0'95
Pantalons amb gira a baix, usuals i per a tennis.	> 4'95	1 dotzena de colls i 1 dotzena de punys . .	4'95
Impermeab. anglesos els millors del món	> 25'00	Mitjons, 6 parells. . .	1'95
Camises	3 per 5'00	Mitjons fantasía, pretina piqué	2'95
Camisa cèfir fantasía, coll, punys i corbata.	5'95	Trajo interior fantasía.	2'95
Barrets Canutier, palla.	2'95	Samarretes	0'95
Gorres angleses . . .	1'95	Elàstics	0'75
Sabates forma americana.	9'95	Lliga-cames.	0'50
		Mocadors, mitja dotzena.	2'50

SEMPRE VENDES AL COMPTAT

Se perfuma de franc a tothom amb essències d'Orsay

L'HEREU

: Setmanari humorístic :
 Surt cada dimars

Administració: Valencia, 233, pral. Barcelona

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ: Un any, 6 pessetes; Mitj any, 3 pessetes

Número solt 10 cèntims

—Que no va al Congrés a representar el seu paper?
—No, an allí necessiten *galans* i aquest no més fa de *traïdor*.